

Täysistunto

Tiistai 29.9.2020 klo 14.02—19.09

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi väliaikaisesta epidemiakorvauksesta ja toimeentulotuesta annetun lain 11 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 105/2020 vp

Valiokunnan mietintö StVM 19/2020 vp

Toinen käsittely

Puhemies Anu Vehviläinen: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 8. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä.

Keskustelu

18.08 **Arja Juvonen ps:** Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Käsittelyssä on siis hallituksen esitys niin sanotusta epidemiakorvauksesta, joka on summaltaan 60 miljoonaa euroa ja jolla on tarkoitus tukea koronasta taloudellisesti kärsineitä talouksia Suomessa. Perussuomalaiset pitävät perusteltuna, että yhteiskunta tukee pienituloisia kotitalouksia ja kantaa vastuuta siitä, että ihmisillä olisi mahdollisuus selvitä myös koronan yli. Perussuomalaiset tukevat sitä, että yhteiskunta tukee työttömäksi tai lomautetuksi joutuneita henkilöitä, joiden toimeentulo on koronavirusepidemian takia heikentynyt.

Arvoisa rouva puhemies! Kuitenkaan tämä hallituksen esitys ei aivan täysin osu siihen kohteeseen, johon me perussuomalaiset olisimme halunneet tämän 60 miljoonaa euroa kohdistaa. Tämä käsiteltävänä oleva hallituksen esitys on valmisteltu hyvin kiireellisessä aikataulussa. Siitä ei ole pyydetty valmistelun aikana lausuntoja tai laadittu asianmukaista vaikutusarviointia.

Asiantuntijakuulemisissa muun muassa THL on nostanut esiin, ettei ehdotettu epidemiakorvaus kohdistu tehokkaasti ja kattavasti niihin kotitalouksiin, jotka ovat kärsineet epidemiasta taloudellisesti käytettävissä olevien tulojen merkittävän heikentymisen muodossa tai joille epidemia on aiheuttanut merkittäviä lisäkustannuksia. Tämän lisäksi THL on huomauttanut hallituksen esityksen perustelujen sisältävän harhaanjohtavaa tietoa tuen tarpeesta, koska täydentävällä ja ehkäisevällä toimeentulotuella voidaan vastata epidemiakorvauksen perusteluna käytettyihin tilanteisiin.

Esityksen mukaisen tuen piiriin eivät myöskään pääse kuin perustoimeentulotuen saajat, mikä rajaa saajien joukkoa merkittävästi. Asiantuntijakuulemisissa Lastensuojelun keskusliitto nosti esiin, että esityksen kohderyhmän ulkopuolelle jää paljon pienituloisia lapsiperheitä, kuten perheitä, joissa vanhemmat opiskelevat tai joissa pääasiallinen tulonlähde on esimerkiksi vanhempainpäiväraha tai kotihoidon tuki, tai keväällä toimeentulotukea saaneet perheet, jotka eivät kuitenkaan ole oikeutettuja esityksen mukaiseen korvaukseen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 120/2020 vp

Rajoitustoimet ovat voineet aiheuttaa maksu- ja toimeentulovaikeuksia myös muille ryhmille kuin toimeentulotuen saajille. Asiantuntijakuulemisessa takuusäätiö nosti esiin merkkinä esiin yksityishenkilön velkajärjestelyssä olevat henkilöt, jotka eivät ole velkajärjestelyn aikana pääsääntöisesti oikeutettuja toimeentulotukeen. Heidän tulonsa ovat kuitenkin voineet pienentyä ja viivästyä lomautusten ja työttömyyskorvausten maksatusten vuoksi, mistä johtuen maksuohjelman noudattaminen on voinut joko vaarantua tai katketa.

Perussuomalaiset katsoo, että sen sijaan, että lisätuki kohdistetaan sellaisille talouksille, jotka ovat olleet perustoimeentulotuen saajia jo ennen koronavirusepidemian alkua, tukisumma pitäisi kohdistaa sellaisille talouksille, joiden toimeentulo on heikentynyt tai kulut kasvaneet nimenomaan koronaepidemian seurauksena. Ja tähän lopputulokseen päästäisiin jakamalla tuki joko kunnille korvamerkittynä rahana, joka käytettäisiin täydentävään toimeentulotukeen nimenomaan koronaepidemiasta aiheutuneiden kulujen korvaamiseen, tai vaihtoehtoisesti kohdistamalla tukisumma työmarkkinatuen ja sen lapsikorotuksen saajille maksettavana epidemiakorvauksena.

Näistä syistä perussuomalaiset esittää, että käsittelyssä olevat lakiesitykset hylätään ja hallitus valmistelee kiireellisessä aikataulussa uuden esityksen, ja tähän liittyy meidän lausumamme, jonka myös tässä esitän. Eli perussuomalaiset esittävät lausumassaan, että:

”Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy viivytyksettä toimenpiteisiin väliaikaisen lainsäädännön aikaansaamiseksi, jotta toimeentulotuesta annettuun lakiin tehdään tarvittavat muutokset, joiden perusteella täydentävää toimeentulotukea maksetaan koronaepidemiasta johtuviin, 1.3.–31.12.2020 välisenä aikana aiheutuneisiin kustannuksiin ja tämä täydentävänä toimeentulotukena maksettava koronalisä korvataan kunnille täysimääräisesti.”

Perussuomalaisten mielestä lakiesityksiä tulisi tehdä rauhallisesti, niihin tulisi pyytää lausunnot ja lakiesitysten vaikutuksia tulisi myös arvioida hyvin. On harmillista, että teemme pikaistuksissa lakiesityksiä, jotka eivät kuitenkaan kohdistu kaikkiin niihin, jotka tätäkin tukea — 60 miljoonaa — olisivat tarvinneet. — Kiitos.

18.13 Kaisa Juuso ps: Arvoisa rouva puhemies! Kuten tässä jo aikaisemmin lisätalousarviokeskustelun yhteydessä sanoin, ja kuten edustaja Juvonenkin tässä totesi, tähän oli pikaisesti valmisteltu hallituksen esitys, ja se kyllä näkyy siinä esityksessä, ja se olisi mielestäni pitänyt palauttaa uuteen valmisteluun. Koska näin ei kuitenkaan käynyt, perussuomalaiset ovat esittäneet vastalauseen, jonka Arja Juvonen tuossa äsken luki. Kannatan tätä vastalauseetta, ja kannatan myöskin edustaja Juvosen esittämää lausumaa.

18.14 Aki Lindén sd: Arvoisa rouva puhemies! Pyydän vielä tähän asiaan puheenvuoron, vaikka siitä jo aikaisemmin tässä keskusteltiin.

Haluan vain kiinnittää huomiota nyt siihen, että minusta on virheellistä sanoa, että tämä tuki tulee vain niille, jotka ovat saaneet toimeentulotukea jo ennen koronaepidemiaa. Täsähän nimenomaan on kysymys siitä, että lokakuun tuki maksetaan niille, jotka ovat syyskuussa saaneet toimeentulotuen perusosaa. Jos se syyskuulta takautuvasti tulee — tästä nyt en ole ihan varma — niin se tulee niille, joilla elokuussa on ollut toimeentulotuen perusosa. Eli ei tässä ole kysymys siitä, että joskus, ennen kuin Suomessa alkoi koronaepidemia, on saanut toimeentulotukea, vaan se peilataan aina kunkin kuukauden kohdalta — tähän kysyin valiokunnassa erikseen asiantuntijoilta. Eli se peilataan aina siihen edelliseen kuukauteen, jolloin meillä on ollut koko ajan se koronaepidemia päällä. Tämä nyt on yksi yk-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 120/2020 vp

sityiskohta, mutta tuo korostui sillä tavalla, kun voimakkaasti puhuitte äsken siitä, että tätä maksetaan niille, jotka ovat saaneet toimeentulotukea ennen kuin meillä oli koronaepidemia. Näinhän ei ole.

18.15 Juhana Vartiainen kok: Arvoisa puhemies! Me ymmärrämme kyllä, että epidemian aikana pitää tehdä asioita ripeästi, mutta tässä yhteydessä kyllä tämän asian parhaiten tuntevan Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen lausunto on erittäin tyrmäävä. Siellähän nimetään todetaan, että ”esitys antaa perusteluissaan harhaanjohtavaa tietoa”, ja selittää aika pedagogisesti se, miksi oikeastaan sellainen tuki, jota tällä haetaan, on jo nyt olemassa, ja todetaan, että ”epidemiakorvaus ei näin järjestettynä kohdistu kovin tehokkaasti talouksiin, jotka ovat kärsineet epidemiasta taloudellisesti eniten”. Kun tämä ei nyt niin raketitiedettä ole, niin kyllä tämä aika heikosti ajateltu ja valmisteltu esitys on. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Asian käsittely keskeytettiin.